

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรขอหารือเกี่ยวกับ
ความมีผลของคำสั่งให้พนักงานพ้นสภาพการเป็นพนักงาน

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๔๑๑/สร๕/๖๒๑๖ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอหารือกรณีสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรไม่จ่ายเงินเดือนให้พนักงาน ๑๒ คน ที่ถูกนายธนพร ศรียากุล กระทำผิดกฎหมายอ้างตนเป็นเลขาธิการสำนักงานกองทุนฯ ออกคำสั่งที่ตนเองไม่มีอำนาจ กลับแก้งให้พ้นสภาพการเป็นพนักงานโดยไม่มีความผิด โดยมีข้อเท็จจริงว่า นายณัฐธ วัชรกุลดิลก และนายประกิจ จันทราทิพย์ พนักงานสำนักงานกองทุนฯ ตำแหน่ง นักบริหารระดับ ๑๑ หัวหน้าสำนักงานกองทุนฯ สาขาจังหวัดเชียงใหม่ และหัวหน้าสำนักงานกองทุนฯ สาขาจังหวัดจันทบุรี ตามลำดับ มีหนังสือถึงรองนายกรัฐมนตรี (นายพินิจ จารุสมบัติ) ในฐานะประธานคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ขอความเป็นธรรมกรณีรักษาการเลขาธิการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรไม่จ่ายเงินเดือนประจำเดือนมีนาคมและเมษายน ๒๕๔๘ ให้กับผู้ร้องและพนักงานรวม ๑๒ คน และขอให้เพิกถอนคำสั่งสำนักงานกองทุนฯ ที่ ๕๒/๒๕๔๘ และ ที่ ๓๖/๒๕๔๘ ซึ่งออกโดยไม่ถูกต้อง รวมทั้งขอให้สอบสวนการกระทำของนายธนพรฯ

ในการนี้ รองนายกรัฐมนตรี(นายพินิจ จารุสมบัติ) ประธานคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจึงขอให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นว่าคำสั่งของนายธนพรฯ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหารือของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีโดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี) และผู้แทนสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรแล้ว เห็นว่า การสั่งเลิกจ้างหรือให้ออกจากงานเป็นการลงโทษทางวินัยแก่พนักงานตามข้อ ๒๗/๓^๑

^๑ข้อ ๒๗/๓ เลขาธิการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเลขาธิการมีอำนาจลงโทษทางวินัยแก่พนักงานหรือสั่งเลิกจ้างได้ ในกรณีที่พนักงาน

(๑) กระทำผิดวินัย

(๒) มีมลทินมัวหมองในกรณีถูกสอบสวนว่ากระทำความผิดวินัยร้ายแรงหรือกระทำความผิดทาง

อาญา

(๓) เมื่อสำนักงานยุบตำแหน่งที่ผู้นั้นดำรงอยู่

(๔) มีเหตุอันควรซึ่งเห็นว่าผู้นั้นมีความบกพร่องในการปฏิบัติงานอยู่เนื่อง ๆ

ประกอบกับข้อ ๒๗^๒ ของระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งคำสั่งดังกล่าวมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล อันเป็น “คำสั่งทางปกครอง” ตามบทนิยามในมาตรา ๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ คำสั่งเลิกจ้างหรือให้ออกจากงานจึงต้องออกโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๑๒^๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

สำหรับในประเด็นว่า นายธนพร ศรียากุล ได้รับแต่งตั้งโดยชอบด้วยกฎหมายอันจะทำให้เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งให้พนักงานทั้ง ๑๒ คนพ้นสภาพการเป็นพนักงานหรือไม่ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๗) ได้วินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๓๙๗/๒๕๔๘^๕ สรุปได้ว่า เมื่อนายธนพรฯได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการตามคำสั่งสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ที่ ๘๗/๒๕๔๗ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๗ อันเป็นวันที่ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ มีผลใช้บังคับ ระเบียบดังกล่าวได้กำหนดตำแหน่งของพนักงานเป็น ๕ กลุ่ม โดยในกลุ่มของตำแหน่งบริหารนั้น ประกอบด้วย ตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการ ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน และหัวหน้าส่วนงาน แต่

^๒ข้อ ๒๗ พนักงานที่กระทำความผิดวินัยอาจได้รับโทษ ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดขั้นเงินเดือน
- (๔) เลิกจ้างหรือถูกให้ออก

^๓มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

(๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล ในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

ฯลฯ

ฯลฯ

“มาตรา ๑๒ คำสั่งทางปกครองจะต้องกระทำโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนั้น

“บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ขอรื้อปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๐๗๙๖ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มิได้กำหนดตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการไว้แต่อย่างใด คำสั่งที่แต่งตั้งนายธนพรฯเป็นผู้ช่วยเลขาธิการดังกล่าวซึ่งเป็นคำสั่งที่ไม่มีกฎหมายหรือระเบียบใดรองรับจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ด้วยเหตุดังกล่าว เมื่อนายธนพรฯมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูเกษตรกร ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ การที่นายธนพรฯออกคำสั่งสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ที่ ๕๒/๒๕๔๘ เรื่อง ให้พนักงานพ้นสภาพการเป็นพนักงาน ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๘ ให้นายณัฐรุธ วัชรกุลดิลก นายประกิจ จันทราทิพย์ และพนักงานรวม ๑๒ คน พ้นสภาพการเป็นพนักงาน จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๔๘